

A harmadik
kívánságom,
hogy teljesüljön
még három!
(2. old.)

Tudtátok, hogy a
spanyolok legtiszt-
teltebb királynéja
magyar volt?
(10. old.)

Van kedve, nincs
kedve, üljön rá erre
a köpenyegre, s
fogózzék jól belém.
(13. old.)

NAPSUGÁR

GYERMEKIRODALMI LAP • LXIII. ÉVFOLYAM • 697. SZÁM

1.

2019. JANUÁR

BERTÓTI JOHANNA

Három újévi kívánság

1. Könnyű legyen minden teher,
főleg az iskolatáska!

Olyan legyen, mint egy pehely,
amikor felkerül a hátra!

2. Kevesebb legyen a házi,
s az a kevés könnyű legyen!
Ily módon, micsoda mázli,
jobb lesz valamennyi jegyem.

3. A harmadik kívánságom,
hogy teljesüljön még három!

4. Kérnék palacsintát, sokat!
Anya süsse, mikor felkel.
S hogy megettem tizennyolcat,
felejtse el másnap reggel.

5. S kéne még egy olyan jégkrém,
amelyik nem fogy el, noha
folyton eszem, s azt is kérném,
ne is olvadjon el soha.

6. A hatodik kívánságom,
hogy teljesüljön még három!

7. A játékok beszéljenek,
egyik se maradjon néma!
S azt is kérném, hogyha lehet,
brekegjen a teknősbéka!

8. Értsek a madarak nyelvén,
ismerjem az összes fészket,
legyek az, aki felkelvén,
pacsirtákkal fütyörészget.

9. Mit is kívánjak még vajon?
Inkább jövő évre hagyom!

LÁSZLÓ NOÉMI

Sóhajok

Ó jaj, ha a fülem kicsit nagyobb lenne,
s jobban visszhangozna a hóésés benne!

De túl nagy, elálló mégsem kell nekem,
csak hozzám képest legyen
picit nagyobb fülem.

Ó jaj, ha az ajkam többet mosolyogna!
Könnyebben lépnek be a hétköznapiakba.

Mégse mosolyogjon állandóan a szám,
nem szeretném, ha sokan
fordulnának hozzám.

Ó jaj, ha a lábam kicsit fürgébb volna,
minden fordulónál egymásba nem botolna!

Azért másokénál gyorsabb ne legyen,
nincs kedvem egymagamban
ülni a végeken.

MOLDOVÁN MÁRIA rajza

Adjon Isten
minden jót
2019-ben!

BALÁZS IMRE JÓZSEF

Három dolog

Egy kívánság még kevés:
Legyen hó és legyen hó,
Legyen szobámban egy tó,
Legyen több otthonlevés.

Két kívánság nem elég:
Legyen macskám, doromboljon,
Csapunkból kakaó folyjon,
Legyen egy kívánság még.

Három dolog kellene:
Januári napfény este,
Minden léptem csillag lesse,
Kedvünk holdfény zengje be.

NAGYÁLMOS ILDIKÓ

Kívánság

Hogyha kívánhatnék hármat,
erősen nagy gondban lennék,
vágyaimból égig érő,
végtelen nagy tornyot raknék.
Kívánhatnám vajon azt is,
hogy örökké, mindig éljek?
Maradjon fényes a nappal,
s világítsanak az éjek?
Hadd kívánjam mégis azt, hogy
maradjon velem mindenki,
akik engem úgy szeretnek,
s kiket én tudok szeretni.

A Vasorrú bábának új évre

Kedves Vasorrú bába! Már régen ismerlek a mesekönyvekből. Gonosz tetteid felháborítottak, hátam borsódzott a fizimiskádtól, ha nagy ritkán téged is lerajzolt egy-egy illusztrátor, nemcsak a királykisasszonyt.

Nem akarsz megváltozni? Én segítek! Már el is kezdtem azzal, hogy kedvesnek szólítottalak. Jól figyelj hát!

Az új évre új életet kívánok neked, csupa jóval, széppel. Ennek valóra válását régi barátom, Kenderkócia királya támogatja anyagilag. Itt küldöm a csekket.

Kívánok neked a seprűd helyett egy BMW-t sofőrrel. Erdei viskód helyett palotát, virágokkal tele kertet. Egy plasztikai sebészt, aki rút orrodát átszabja, ráncaidat felvarrja. Kívánok csontkovácsot és gyógytornászt, hogy görnyedt hátadat

Tollhegy
TÓTH ÁGNES

Mese nélkül nincs igazi gyermekkor. Hogy miért? Mert a mese varázslat, szépség, csoda. Szárnyakat ad. Átrepít az óceánok felett, felrepít a csillagokig, és megvigasztal rossz napjaidon. Édesanyám sok-sok mesét, mondókát, verset mondott nekem. Megmozgatta a fantáziámat, így már négyévesen verset költöttem, persze akkor még ő írta le.

Az óvodában körém gyűltek a gyerekek, és tátott szájjal hallgatták kitalált meséimet. Még az óvó néni is megdicsért.

8-9 évesen végre magam olvastam, sőt egyre nagyobb kíváncsisággal faltam a könyveket. Nem mindig nekem valókat, de általuk beutaztam a világot, megismertem népeket, szokásokat, különös emberi sorsokat.

Petőfi és Arany versei elringattak, felfedték számomra a magyar nyelv játékosságát, sokszínűségét, szépségét.

12 évesen kezdtem verset, mesét, novellát írni. Kalandos gyermekkorom volt, sok témám akadt. A tárgyakra is élőlényként tekintettem. Beszéltem hozzájuk, elképzeltem mit éreznek, mit gondolnak. Ma is így vagyok ezzel. Lélekben soha nem szüntem meg gyermek lenni.

Kedves gyerekek! Olvassatok sokat, mert a csoda a könyvulapokon van. A könyv megszerpíti napjaitokat, lelketeket. A könyv kincseket rejtő óceán, csendesen ringat vagy elnyel egy délután, s te, mint egy delfin, úgy úszkálhatsz benne, mintha ég, föld, tenger tied lenne.

kiegyenesítsék, valamint manikűröst hosszú karmaid eltávolítására.

Kitűnő fodrászt, kozmetikust is kívánok, akik hajadat, bőrodet ápolják, divattervezőt, aki ruhatáradat felfrissíti, és egy jó fogorvost, hogy egy szál csúf, sárga szemfogadat kihúzza, és hófehér porcelánfogsorral pótolja.

Kívánom továbbá, hogy étrendedre táplálkozás-szakértő ügyeljen, gonosz lelkedet pedig hozzáértő pszichiáter és pszichológus gyógyítsa.

Amikor ezek a szakemberek végre befejezték a kezelésedet, és a tükörbe nézve megtapasztalod a huszonegyedik század modern varázslatát, örülj annak, amit látsz, és fogadd meg, hogy legalább a 2019-es évben nem követsz el semmi gonoszsgot.

Ennek sok millió gyerek örül majd szerte a világon.
Jóságos új évet kívánok!

Ági néni az Óperencián innenről

SZŐCS MARGIT

Hangok a házból

Egy ablakszem

Addig fényes kilátásom,
míg töretlen belátásom.
Egy a szemem – s hinnéd-e? –,
egyszerre lát ki és be.

Az ajtó

Én rekesztem ki a kinn-t,
és marasztom benn a benn-t.

Reggeltől napestig
teszek, mi jól esik:
kinyílok, zárulok,
csukódom, tárulok.

Ha megunom, mást tehetek?
Nyikorgok és vetemedek.

S hogy kulcs nélkül lépj a házba?
Az teljesen ki van zárva.

A fal

Meg akarom osztani,
hogy kell teret osztani,
mert ki nem tud falazni,
mehet tollút fosztani.

A kémény

Torkom zsibbasztja mázsás korom,
macskakarommal megkaparom,
varjú szárnyával lesikálom,
a kéményseprőt lepipálom!

CSILLAG ISTVÁN rajzai

Mese Virtuáliáról

Hol volt, hol nem volt... Bárcsak ne lett volna. A nagy tengeren is túl, de még a szilánkokra tört üveghegyen is túl, volt egy birodalom, aminek – hipp-hopp – Virtuáliára változott a neve. Hogy ki változtatta meg a birodalom nevét? Hát ez bizony örök titok marad, mert még a mese végére sem derül ki...

Élt abban a távoli birodalomban igen-csak sok ember: egyik ilyen, másik olyan. De élt ott másmilyen ember is, aki sem ilyen, sem olyan nem volt. Így hát Virtuália Birodalma három táborra szakadt.

Az első táborhoz tartozók, az ilyen kedves emberek, mint ti vagytok, akik ezt a mesét most olvassátok, azt mondták: a mi birodalmunkban nincs helye rosszaságnak, hazugságnak, gorombaságnak és szívtelenségnek.

A második táborba tartoztak az olyan emberek: gonoszak, szívtelenek, hatalomra vágyók. A harmadikba pedig a sem ilyen, sem olyan emberek, azok, akik nem látták még elég tisztán, hogy

milyen birodalmat szeretnének. Csak álltak szótlan. Jól tudták, hogy egy boldog birodalomban nincs helye hazugságnak, gorombaságnak, szívtelenségnek... De az olyan emberek tábora, a második tábor, úgy megfélemlítette őket, hogy lélegezni is alig mertek, nemhogy véleményt mondani.

Kis idő múlva mégiscsak megszólalt valaki a megfélemlítettek táborából:

– Azért, hogy tisztábban lássunk, lehet, meg kellene változtatnunk a birodalmunk nevét, hogy mindenki megértse. Például lehetne a neve Magnólia Birodalma. És ha már virágneve lesz a birodalmunknak, ott biztosan nem lesz semmiféle szívtelenség, rosszaság, hazugság és gorombaság.

– Szívesen fogadjuk a tanácsodat! – válaszolt neki az ilyen kedves emberek vezére, mint amilyenek ti vagytok, akiknek ezt a mesét írtam. – Lássunk neki! – buzdította népét.

Igen ám, de ennek hallatán, az olyan emberek vezére rettentő dühbe gurult. Még az út is porzott harsány hangjától. Ezt kiabálta, gorombán:

– Márpedig a birodalom nevét senki meg nem változtatja! Virtuáliában az történik, amit én akarok! Még hogy holmi lilom liliomfajta legyen a birodalom neve, s én annak lakója?! Szó sem lehet róla!

Csakhogy, a kedves emberek vezére nem ijedt meg a harsány tiltakozótól. Mosolyogva lépett elébe, és ezt mondta:

– Szívesen figyelembe vesszük, amit mondtál, de hogy igazságos döntést hozzassunk, meg kell kérdeznünk a birodalom minden lakóját. Még a gyermekeket is.

A birodalom gyermekeit nem kellett kétszer szólítani. Ott játszadoztak a közeli magnóliás kertben, s a felnőttek hívására mind egy szálig megjelentek. Ki labdával, ki ugrókötéssel, ki pedig bújócskázásból került elő játéktól kipirult arcocskával. Vidáman néztek hát a felnőttekre.

KISS LEHEL Szilágysági tél

Hóesésben ott komorlik
a Magura.

Komornyikja nincsen –
ő a maga ura,
nem kell neki segítség
az öltözéshez.

Illik is a hó-kalap
az öltönyéhez.

Elbűvölten néz fel rá
az egyre omló
pelyhek között a sötétben
Szilágysomlyó.

Egyikük sem szólal,
mint nyúl a cilinder
mélyén. Csak a Kraszna
csacsog és csilingel.

Az olyan emberek táborának vezére idegesen förmedt rájuk:

– Akarjátok-e, hogy birodalmunk nevét megváltoztassuk?
Ti, mint Virtuália okos nemzedéke, ugye nem akarjátok?

Kuncogtak is erre egy sort a gyerekek, mert semmit nem értettek ebből. Legfőképpen birodalmuk nevét, Virtuáliát nem értették.

A kedves emberek vezére bölcs dolognak látta hát közbe-
lépni. Odalépett a gyerekekhez, és ezt mondta:

– Kedves gyerekek! A kérdés az, hogy Magnólia vagy
Virtuália legyen a birodalmunk neve?

A gyerekek mosolyogva néztek össze, s mert nekik nem
volt vezérük, egy hangon kiáltották:

– Magnólia Birodalma!

Felbátorodott erre a megfélemlített, sem ilyen, sem olyan
emberek tábor, és ők is kiáltozni kezdtek:

– Magnólia Birodalma! Magnólia Birodalma!

Az ilyen kedves emberek tábor, mint ti vagytok, akik ezt
a mesét megőrzitek, elégedetten vette tudomásul: többen
vannak azok, akik virágos birodalmat szeretnének.

A gonoszak, szívtelenek pedig, vagyis az olyan emberek
tábor, hiába akarta túlharsogni a birodalom többségét, nem
sikerült neki.

Történt, hogy az est leszálltával, Magnólia Birodalmából
eltűnt minden rosszság, hazugság, gorombaság, félelem és
szívtelenség.

Csak a magnóliák illatoztak a kertekben, egyre erősebben.

CSEH KATALIN

Fehér világ

Fehér világ, porka hó,
selymes puhaság,
menyasszonyi fátylat
visel a nyírág.

Ma lesz ám a menyegző,
a násznép itt van már,
lásd, közöttük didereg
a Tavasz és a Nyár.

Jön a délceg Hold is
elegáns öltönyben,
és a csillag-rokonság is
csupa fényözönben.

Porka hó, fehér világ,
puha selymesség,
hivatalos a lagziba
mért ne lehetnék?

Azt a nyughatatlan méhecskét, amelyikről ezt a történetet írom, én már ősszel is ismertem. Mégpedig nagyon akaratos és kötözködő méhecskének ismertem. Ő még akkor is kint gubbaszkodott a dérvette őszi rózsákon, mikor minden testvérkéje aludt már odabent a jó meleg kaptárban.

– Én nem vagyok olyan álomszuszek, mint a többi – döngicsélte a hullatag virágbokrokban. – Egyik fülemüleszótól a másik fülemüleszóig úgyis nagyon hosszú az éjszaka.

Bizony az őszi rózsák is elmentek már mind aludni, mikor a nyughatatlan méhecske még mindig kint bújócskázott a zörgő kórók között. Utoljára is két öreg méhecskének kellett bekaroltatni a kaptárba. Begyömöszölték egy viaszágyba, és a fejéhez tettek egy kis mézes fazekat.

– Ebből kortyanthatsz egyet-egyet, ha megszomjazol álmodban – mondták neki, azzal nyugodalmas jó éjszakát kívántak, becsukták a kaptár ajtaját, és eltették magukat holnapra.

Azt hitték szegények, föl sem ébrednek tavaszig, de biz a nyughatatlan méhecske nagyon hamar fölébresztette őket. Hányta-vetette magát az ágyban, forgolódott jobbra-balra, utoljára fölkel, és panaszos zümmögéssel csetlett-botlott a sötétben.

– Hát téged mi lelt? – riadtak föl álmaikból az öreg méhek.

– Én már kialudtam magam – motoszkált a nyughatatlan méhecske az ajtó körül. – Azt hiszem, régen reggel van már.

Az öreg méhek kikukucskáltak az ajtóhasadékon, és azt mondták, még csak most van éjfél, alig aludtak egy-két órát. Igazuk is volt, mert még csak Karácsony felé járt az idő, s az jelenti az éjfelet a méhek éjszakájában.

– Mindegy az, én már nem vagyok álmos – veregette össze a szárnyát a nyughatatlan méhecske, és kereste a kilincset. Az öreg méhek

megint csak visszabújtatták az ágyába, és álom-mézet kentek a szemére.

– Ettől majd mélyebben alszik, mert ez leragasztja a szemét – takargatták be a virágszirom-paplannal, és maguk is álomnak adták a fejüket.

Egy-két órát aludt is a nyughatatlan méhecske jóízűen. Liliomos kertben járt álmában, és aranyos napsugárban csillogtatta a szárnyait. Piros tulipán kelyhében is vendégeskedett, és úgy kell lenni, hogy ott dörzsölhet-le az álommézet a szeméről, mert egyszerre megint felneszelt az ágyban.

– Fülemüleszót hallottam – osont ki az ágyból, s nagy csendesen odalopakodott az ajtóhoz.

Az ajtót bizony megrongálta egy kicsit a tél. Hó lepte, jeges eső verte, s ak-

MÓRA FERENC

A nyughatatlan méhecske

kora nyílás támadt rajta, hogy a nyughatatlan méhecske szépen ki is bírt csusszanni.

– Én vagyok a legfrissebb – döngicsélte kevélyen, és repült egyenesen az ibolyacsárdába. Az ibolyacsárda azonban még csukva volt, és a nyughatatlan méhecskének elmúlt a dúdolhatnékja. Dideregve nézett körül, és szégyenkezve hallgatta a madárszót. Mert nem a fülemüle szólt, hanem a pipiske ugrált az országúton.

– Kalács, kalács, kalács! – kiabált örvendezve, ha egy szem elhullatott magot talált.

– Zümm-zümm-zümm-zümm, jobb benn, mint künn – szomorodott el a nyughatatlan méhecske, és üres tarisznzával bandukolt vissza a kasba.

Szundikált is egy kicsikét, de megint nyugtalan volt az álma. Arra ébredt fel, hogy a napsugár besüt a hasadékon.

– De már ennek fele se álom – készülődött a nyughatatlan méhecske, s megint kiment szerencsét próbálni.

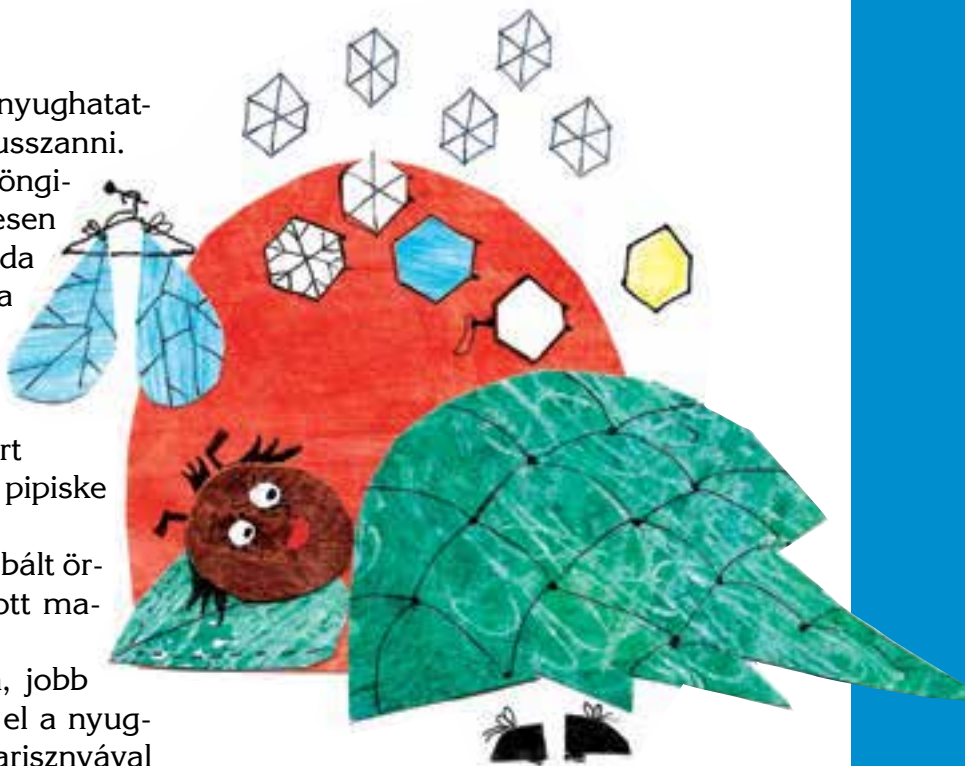
Nagy siettében rá is taposott a testvéreikre, de azok még csak meg se rebbentek, olyan mélyen aludtak.

– A legkisebb a legfrissebb – dongott ki a nyíláson, s most már nem szomorodott el, ahogy körül nézett. Enyhe szellő cirókálta a szárnyát, s röpítette egyenesen a cseresznye virág-csárdába. Ott pedig szívesen fogadták, mert ő volt az első vendég. Ezer csészikéből kínákozott felé a finom virágméz, s ő bizony sorba kóstolta valamennyit. Kerekedett is olyan kedve, hogy alig bírt vele.

– Majd megmutatom én, ki a legény a csárdában! – szálldosott egyik ágról a másikkra.

S bizony meg is mutatta volna, ha a nagy dúskálódás közben egyszerre valami hideg csöpp nem hull a homlokára.

– Nini, ki hajigál itt? – tekintett föl a mé-

hecske, s nagyon elcsodálkozott, mikor látta, hogy mennyi cseresznye virág-szirom hull az égből.

Az ám, csak hogy azok az égi virágszirmok hidegek voltak, és ráfagytak a gyöngge szárnyára. Tél apó visszafordult az ég pereméről, és haragosan rázta szakállából a sűrű havat. Nem bírt vele a nyughatatlan méhecske, akár hogy rázta is a szárnyát, s utoljára megdermedve hullott le a földre.

– A legkisebb a legoktalanabb – ezt döngicsélte utoljára.

Jó szerencse, hogy éppen akkor mentem végig a kerten, és kiszabadítottam a hóból a nyughatatlan méhecskét. Megszáritgattam a szárnyát, beletettem egy pohárba, s most itt élesztetem a napon. Ha föl éled, visszaeresztem a testvéreikhez. De előbb megígértetem vele, hogy soha többet az életben nem nyugtalanodik éjszakának idején.

AKI HÓDÍTÓ JAKABOT MEGHÓDÍTOTTA

Ne higgyetek azoknak, akik kis népnek tartanak minket. Országunk kétharmadát elcsatolták, népességünk fogy, de tudományban, művészetben, sportban ma is óriások vagyunk. Történelmünk pedig hatszáz éven át alakította Európa sorsát.

Nyomkeresőként nincs nehéz dolgunk: bármerre fordulunk a világban, híres magyarokra bukkanunk. Eddig kiderítettük, hogy Amerika a mi Szent Imrénk nevét viseli, az angol királyok ősanja, Skóciai Szent Margit és a legnagyobb német aszszonynak nevezett Szent Erzsébet Árpád-házi királyleány volt.

Ebben a történetben Spanyolországba vezetnek a nyomok. Tudtátok, hogy a spanyolok legtiszteltebb királynéja magyar volt? Violant d'Hongria, azaz Árpád-házi Jolánta a legnagyobb spanyol király, Hódító Jakab hitvese és tíz gyermekének anyja.

Spanyolország akkoriban még nem létezett, mint ahogy Németország, Olaszország vagy Franciaország sem. Miközben a Magyar Királyság Szent István (1000) óta egységes és erős állam volt, Európa mai legnagyobb országai helyén még évszázadokon át csak kisebb fejedelemségek, tartománygrófságok, városállamok versengtek.

Az Ibériai-félsziget, az ókori Hispánia déli részét a mórok (arabok) uralták, északi részén frank hercegségek, kiskirályságok alakultak. Ezek közül az egyiknek, Aragóniának a királya, I. Jakab Hódító (*el Conquistador*) néven vonult be a történelembe, mert jelentős tartományokat hódított vissza a móroktól.

Az ő felesége lett Árpád-házi Jolán, II. András magyar király és Courtenay Jolán konstantinápolyi császári hercegnő egyetlen gyermeke.

II. András királynak három felesége és hat gyermeke volt. Keresd meg decemberi mesémben, ki volt Jolán két leghíresebb féltestvére.

A kis magyar királyleány, magyarul Jolán, görögösen Jolánta 1219 körül született Esztergom várában. Nyelveket, zenét tanult, a kor szokásaival ellentétben olvasott, és remekül sakkozott. Nevéhez fűződik az első magyar női sportvetélkedő. Lejegyezték, hogy egy közrendű lánnyal futott versenyt – becsületesen. A hercegnő vesztett, a lány drága selymet kapott jutalmul a győzelemért.

Házasságáról apja és a pápa döntött.

A menyasszony – anélkül, hogy akár egyszer is találkozott volna leendő férjével – 1235 nyarán indult el új házája felé temérdek kincs, valamint a pécsi püspök, a szepesi gróf, nemesek, kato-

nák, szolgák egész hadának kíséretében.

Akkoriban Spanyolhon 46 napi járóföldre volt Magyarországtól. Jolántát útközben érte apja halálhíre. Az esküvőt 1235 decemberében a barcelonai katedrálisban Bertalan pécsi püspök celebrálta.

Jolánta, spanyolos neve szerint Violant d'Hongria meghódította Hódító Jakab szí-

A Jolánta életéről szóló könyv címlapja

vét, de meg a spanyolokét is. Sokkal több volt, mint amennyit a kor elvárt tőle: nemcsak előkelő származású, gazdag és termékeny (tíz utódot szült a királynak), hanem okos és művelt, népének sorsát szíven viselő, építő és adakozó uralkodó.

Violant d'Hongria

Ebben a tanévben meséltem már két magyar királyleányról, akik kiragyogtak idegen környezetükből bölcsességükkel, műveltségükkel, jóságukkal. Kik ők?

Hamar beilleszkedett új hazájába. A kíséretébe tartozó kézművesek hatása érezhető az aragóniai kézművességen és kelmeszövésen, a magyar vitézek az arabok elleni harcokban tűntek ki.

Maga a királyné a csatatérre is elkísérte férjét. Gyermekei közül nem egy katonai sátorban született. A király az ország ügyeit megtanácskozta bölcs feleségével. Amikor 1238-ban Valencia tartományból kiűzték az arabokat, Jolánta is részt vett a béketárgyaláson, és maga is aláírta a szerződést.

Ettől kezdve Valencia tartomány keresztény királysággá alakult, és Jolánta korábbi címei (Aragónia és Mallorca királynéja, Barcelona, Urgel és Montpellier grófnéja) mellé megkapta a Valencia első királynéja rangot is. Férjével együtt ő az alapítója Castellón de la Plana városnak.

Hűen ápolta nővére, Árpád-házi Szent Erzsébet emlékét, a tarragonai katedrálisban oltárt emeltetett a tiszteletére.

1251-ben halt meg. Végrendelete szerint kincseit kolostorok, zár-

dák, hűséges magyar udvarnépe és a szegények között osztották szét. Ezer nincstelen ruhát, harmincezer éhező ennivalót kapott Jolánta vagyonyából.

Tíz gyermeke közül többen az európai történelem meghatározó szereplőivé váltak: Jolán Kasztília királynéja, Péter Aragónia királya, Jakab Mallorca királya, Izabella Franciaország királynéja, Sancho Toledo érseke, Sancha beteggondozó apáca, akit az egyház boldoggá avatott.

Megható az a végtelen szeretet és tisztelet, amellyel a spanyolok őrzik magyar királynőjük emlékét. Életéről ballada született. Utćákat, tereket neveztek el róla. Castellón de la Planában szobrot, színes mozaikot, emléktáblát avattak a tiszteletére. Róla szól az évente megtartott 9 napos Magdaléna ünnep körmenettel, koszorúzással és jelképes királynőválasztással. Ma sincs nagyobb megtiszteltetés egy fiatal lány számára Castellónban, mint egy évig királynő lenni – Violant d'Hongria emlékére.

Csak meg ne kérdezzék a spanyolok, mi hogyan emlékezünk rá...

Zsigmond Emese

Árpád-házi Jolánta királyné síremléke a vallbonai kolostorban

Év végén!
3 díjat!
sorsolunk ki

A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtések.php

A kőhalmi királybíró

Népmonda

A nagy Hunyadi János idejében, amikor a törökök Erdélyt is ellepték, ostrom alá fogták Kőhalom várát. Azzal kezdődött a törökök ostroma, hogy a basa beüzent a királybírónak: ha nem fizetnek egy szekér aranyat, kő kövön nem marad, s nem irgalmaz még a csecsszopó gyermeknek sem. Hej, lett erre szörnyű ijedelem! De nem ijedt meg ám két ember: a királybíró volt az egyik, akit vörös hajáért vörös királybírónak hívtak s egy Menenges nevű ember volt a másik, aki messze földön híres volt ördögös tudományáról.

Csudadolgokat művelt ez a Menenges. Ha nagy kedve kerekedett, kapta-fogta magát, s tüzet fújt a szájából. Vendégségben megcselekedte azt a tréfát, hogy a vizet borrá változtatta, s amikor látta, hogy a vendégeknek virágos kedve kerekedett, akkor meg a bort vízzé változtatta.

Hát az aranyat elé kellett teremteni a föld fenekéből is. Össze is szedte, kinek amennyije volt, beleöntötték a szekérbe, de bizony egy fél szekérnél több nem gyűlt össze. No, most mi lesz? Hát egyelőre nem lett más, csak annyi, hogy a királybíró meg Menenges elvitték a fél szekér aranyat a basához, s mondta a királybíró:

– Kegyelmes basa, ihol az arany, ennél több nem telt ki a néptől, de ha türelemmel vársz, három hónap múlva még hozunk egy fél szekér aranyat.

– Helyes – mondta a basa –, én várok három hónapig, de erre az időre velem jössz Törökországba, s csak akkor eresztlek haza, ha megkaptam a másik fél szekér aranyat is.

Mit tehetett szegény királybíró, elbúcsúzott feleségétől, gyermekeitől, el a néptől, indult Törökországba, szomorú fogságba.

De hogy szavamat össze ne keverjem, legutolsónak az ördögös Menengestől búcsúzott, ez azonban azt mondta neki:

– Sohse búcsúzzék tőlem, királybíró uram, kísérem én kegyelmedet a rabságba.

Hát bement a királybíró s vele Menenges Törökországba, császár városába, ott mindjárt be is zárták őket egy toronyba, de bizony, amikor letelt a három hónap, nem nyílt ki a torony ajtaja, mert nem érkezett meg a fél szekér arany. Eltelt a negyedik hónap, el az ötödik, el a hatodik, s bizony nem jött az arany. Vagy megfélemlítettek a királybíróról a kőhalmiak, vagy nem tudták előteremteni az aranyat.

– Hát itt kell elsenyvednem ebben a toronyban – sóhajtott fel egyszer a királybíró. – Látod, látod, Menenges, mennyi csudadolgot műveltél, amíg szabad voltál, most tégy csudát! Szabadíts ki innét, s vígy haza Kőhalomba.

– Hiszen csak éppen erre vártam, hogy szóljon királybíró uram – mondta Menenges. – Hát csak feküdjék le, királybíró uram, aludjék csendesen, holnap éjjel mind a ketten Kőhalomban alszunk.

– Menenges, Menenges, ne bolondozz, bizony, nincsen kedvem a tréfára.

Mondta Menenges:

– Kigyelmed csak feküdjék le, királybíró uram, egyéb gondja ne legyen.

No, lefeküdt a királybíró, hamarosan el is aludt, Menenges pedig kinyitotta a torony vasajtáját, köpenyegjét leterítette a földre, s amint a hajnal pirkadott, felébresztette a királybíró.

– Ébredjen, királybíró uram, megyünk haza Kőhalomba.

Felébredt a királybíró, dörzsölte a szemét s mondta:

– Ne bolondozz, Menenges. Bizony mondom, újra mondom, nincs kedvem bolondozásra.

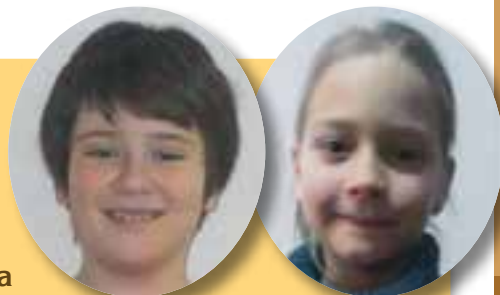

– Van kedve, nincs kedve, üljön rá erre a köpenyegre, s fogózzék jól belém.

Ráült a királybíró a köpenyegre, Menenges pedig valamit hókuszpókuszolt, s ím, halljatok csudát, felemelkedett a köpenyeg, nagy surranással kiröppent az ablakon, aztán felszállt a magas levegőégbe, s repült szélnél sebesebben, még a gondolatnál is sebesebben, s mire felragyogott a vacsora-csillag, a kőhalmi vár udvarán szállott le.

Hej, volt nagy csudálkozás otthon! Öszszecsődültek a népek, nem akartak hinni a szemüknek, hogyan is hittek volna, amikor a királybírónak is, Menengesnek is ott volt a lábán a rabbilincs. Hiába faggatták, nem mondták meg, hogy milyen csudálatos módon kerültek haza, csak akkor árulta el a titkot a királybíró, amikor meghalt Menenges.

Elhangzott 2018-ban, a marosvásárhelyi Regemondó Versenyen. Elmondta Rothbecher Balázs, Brassó, Diaconu Coresi 2-es számú Általános Iskola, tanító: Péter Hortenzia, valamint Szabó Anita Antónia, Apáca, Apáczai Csere János Általános Iskola, tanító: László Zsuzsanna

DÖME ZSUZSA

Kuty napló

Ebek harmincadján

Már megint?! – kérdezi a kollégiumvezető, de aztán eszébe jut Kisgazdim túlzott érzékenysége, és mielőtt letenné a telefont, megnyugtatóan még kedvesen hozzáteszi: – Rendszerben van, addig majd helyettesítelek. Nyugodtan keresd meg a kutyádat!

Ezt persze én nem hallom, mert már rég-regen árkon-bokron túl vagyok. Az anyukámat mentem meglátogatni a Jászai Mari utcába, de újabban pincefogságban tartják szegényt, mert a szomszédjukat idegesíti a csaholása. Míg letről felszűrődő, bánatos hangját hallgatom, eszembe jut, milyen magányosnak éreztem magam én is önhibámból adódó, átmeneti rabságom idején a pincében, és elszorul a szívem. Ép-

pen azon töröm a fejemet, miként lehetne megszakítás nélkül ugató anyámat valahogyan kiszabadítani, mikor váratlanul megjelenik Kisgazdim.

Virgoncan ugrándozom körülötte. Büszke vagyok rá, hogy ilyen jó a szimata, kimondhatatlanul jólesik, hogy megint rám talált. Már ezért a jóérzésért is érdemes olykor elcsavarogni! Megszokásból megdorgál egy kicsit, aztán hazaindulunk.

Útközben magyaráz. Arról beszél, hogy a közterület-felügyelők megbüntetik a póráz nélkül kóborló ebek gazdáit, és különben sem tanácsos egyedül csatangolni, mert ha így folytatom, én is a Hajnóczy utcában kötök ki.

Este, munkából hazatérve át se öltözik, már hozza is a pórázt. Újjé! Ezek szerint megbocsátotta a délelőtti elkódorgásomat! Megkönnyebbülten fickándozom mellette. Csendes utcákon keresztül, gondozott vendégházakon visz az utunk. Szeretem ezt a környéket, mert távol esik a város zajától. A Hajnóczy utcának csak az egyik oldalán vannak házak, a másik felén óriási rét terjeszkedik, annak a szomszédságában pedig véletlenül ott maradt egy darabka érintetlen természet, egy parányi erdő.

Megállunk a gyepmester háza előtt. Gyanítom, hogy nevelési, szemléltetési célzattal, elretentésül hozott ide Kisgazdim, mert most a múltkorinál is több időt hagy arra, hogy alaposabban körülnézzek... Ösztönösen ráérzek a helyzet komolyságára, s kivételesen békén hagyom, nem kergetem meg a gyepmester háza előtt heverésző macskákat.

Együttérző ábrázattal kémlelek befelé. Az udvaron száralmas, zord vasketrecék sorakoznak: oda vannak bezárva az ebek harmincadjára jutott kutyák... Szokatlanul csöndesek, bágyadtak. Feltűnik, hogy egyikük sem ugat.

Szótlanul hagyjuk el a szomorú helyet. Kerülő úton megyünk haza. Útközben egyfolytában azon töröm buksi fejemet, vajon milyen összefüggés lehet a szökésem és a séta között...

Megvan! Hát ez óriási: minden egyes elcsavargást egyre hosszabb séta követ!

A kutya meg a kolomp

Ókori görög állatmese

Élt egyszer egy szilaj, harapós kutya, megmart mindenkit, aki csak az útjába akadt. A gazdája végső kétségbeesésében kolompot kötött a kutya nyakába, hogy a láрма intse óvatosságra a járókelőket. A kutya azonban, öntelt és hiú jószág, így dicsekedett egy arra haladó szukanak:

– Nézd csak, milyen gyönyörű csengettyűvel jutalmazott meg a gazdám!

– Szép kis jutalom! – felelte kajánul a kis szuka. – Most mindenki tudja, milyen komisz kutya vagy!

A két úr

Van két kutyám:

Mancs és Picur.

Ez itt nálunk a két úr!

Ne szállj szembe velük,
mert éles a foguk!

A két úr hátán két szép csík,
néha mérges, néha szelíd...

Idegenre ugranak,
engem pedig arcon nyálnak.

Zoltáni Márk,
Sepsiszentgyörgy

A kutyám

A kutyám barnásfekete,
Szökik reám, eleven.

A kutyámat szeretem,
És ő is szeret engem.
Úgy hívják, hogy szép Maya,
Néha-néha huncutka,
Játéknak a királya,
Dobálom neki a labdámat.

Borbély Milán Attila,
Sepsiszentgyörgy

JANUÁR

- 1 K Újévi, Fruzsina
2 Sz Abel, Ákos
3 Cs Benjámin
4 P Angéla, Hunor
5 Sz Árpád, Simon
6 V Gáspár, Menyhért, Boldizsár
7 H Atilla, Attila, Etele
8 K Gyöngyvér, Szörényi
9 Sz Marcell
10 Cs Melánia
11 P Ágota, Alpár
12 Sz Ernő
13 V Veronika
14 H Bódog
15 K Lóránt, Loránd
16 Sz Bendegúz, Gusztáv
17 Cs Antal, Antónia
18 P Piroska
19 Sz Sára
20 V Fábrián, Sebestyén
21 H Ágnes
22 K Artúr, Vince
23 Sz Zsuzsanna
24 Cs Erik
25 P Pál
26 Sz Ákos, Bátor
27 V Elemér
28 H Károly, Karola
29 K Adél, Emőke, Eta
30 Sz Gellért, Gerda
31 Cs Marcella

FEBRUÁR

- 1 P Csanád, Ignác
2 Sz Apor, Karolina
3 V Balázs, Nimród
4 H Janka, Csenge
5 K Taksony
6 Sz Dorottya, Dóra
7 Cs Tótor, Rómeó
8 P Aranka
9 Sz Abigél, Alex
10 V Elvira
11 H Dezső, Zete
12 K Lívia, Lída
13 Sz Ella, Linda, Kadocsa
14 Cs Bálint
15 P Kolos, Georgina
16 Sz Julianna, Marót
17 V Dónát
18 H Bernadett, Nemere
19 K Zsuzsanna
20 Sz Aladár, Álmos
21 Cs Eleonóra
22 P Gerzson
23 Sz Alfréd, Gyopár
24 V Mátyás, Solt
25 H Géza
26 K Dénes, Edina
27 Sz Ákos, Bátor
28 Cs Elemér

MÁRCIUS

- 1 P Albin, Levente
2 Sz Dalmá, Magor
3 V Kornélia
4 H Kázmér
5 K Adorján, Olivér
6 Sz Leonóra, Frigyes
7 Cs Tamás
8 P Zoltán, Apolka
9 Sz Franciska, Fanni
10 V Ildikó
11 H Aladár, Szilárd
12 K Gergely
13 Sz Ajtony, Szende
14 Cs Matild, Pólka
15 P Nemzeti ú., Kristóf
16 Sz Henrietta
17 V Gertrúd, Gyarmat
18 H Sándor, Ede, Kászón
19 K József, Bánk
20 Sz Klaudia, Koppány
21 Cs Benedek, Bence
22 P Beáta, Horka
23 Sz Botond, Emőke
24 V Gábor
25 H Irén
26 K Evelin, Emánuel
27 Sz Hajnalka, Alpár
28 Cs Johanna
29 P Jónás, Márk, Laborc
30 Sz Zsolt
31 V Árpád, Benő

ÁPRILIS

- 1 H Hugó
2 K Áron, Ond
3 Sz Buda, Richárd
4 Cs Ambrus, Csaba
5 P Vince
6 Sz Vilmos, Biborka
7 V Ármin, Orsolya
8 H Dénes
9 K Dömötör
10 Sz Zsolt
11 Cs Leó, Szaniszló
12 P Gyula, Alpár
13 Sz Ida
14 V Virágvasárnap, Tibor
15 H Emese
16 K Csongor, Győző
17 Sz Rudolf
18 Cs Andrea, Ilma
19 P Emma, Kocsárd
20 Sz Apor, Tivadar
21 V Húsvét, Zsombor
22 H Húsvét, Csilla, Noémi
23 K Béla
24 Sz György, Györgyi
25 Cs Ajnácska, Márk
26 P Boglárka, Ervin
27 Sz Zita, Gyöngyvér
28 V Bulcsú, Valéria
29 H Péter, Tihamér
30 K Ibolya, Kitti, Buda

MÁJUS

- 1 Sz Etele, Jakab, Tétény
2 Cs Zsigmond
3 P Irma, Tímea
4 Sz Mónika, Flórián
5 V Anyák napja, Irén
6 H Tamara
7 K Dalmá, Gizella, Tünde
8 Sz Somogy
9 Cs Gergely, Gergő
10 P Antónia, Pálma
11 Sz Ferenc, Imola
12 V Pongrácz
13 H Szervác, Mátka
14 K Bonifác, Bars
15 Sz Zsófia, Szonja
16 Cs Botond, Mózes
17 P Andor, Ede
18 Sz Erika, Erik
19 V Milán, Sára
20 H Hanna
21 K Szilárd
22 Sz Júlia, Rita
23 Cs Szabolcs
24 P Eszter
25 Sz Orbán
26 V Fülöp, Evelin
27 H Nándor
28 K Emil, Csanád
29 Sz Magdolna
30 Cs Janka, Johanna
31 P Angéla, Angyalka

JÚNIUS

- 1 Sz Gyermeknap, Tünde
2 V Kármén, Anita
3 H Klótild
4 K Ildikó, Bulcsú
5 Sz Rózsa, Kund
6 Cs Emőke, Norbert
7 P Róbert
8 Sz Medárd, Tomaj
9 V Pünkösöd, Félix
10 H Pünkösöd, Margit
11 K Barna, Barnabás
12 Sz Villó, Virág, Sebő
13 Cs Antal, Anetta
14 P Vazul
15 Sz Jolán, Vid
16 V Arany, Zsolt
17 H Laura, Töhötöm
18 K Levente, Viola
19 Sz Gyárfás
20 Cs Keve, Zajzon
21 P Alajos
22 Sz Paulina, Döme
23 V Zoltán, Hajna
24 H Iván
25 K Vilmos, Koppánd
26 Sz János, Pál
27 Cs László, Ünőke
28 P Irén, Iringó
29 Sz Péter, Pál
30 V Bese, Tihamér

NAPSUGÁR • 2019

JÚLIUS

1 H Annamária, Renáta
2 K Ottó
3 Sz Kornél, Soma
4 Cs Berta, Ulrik
5 P Emese, Sarolta
6 Sz Csaba, Ung
7 V Dónát, Tarján
8 H Ellák, Teréz
9 K Lukrécia, Vera
10 Sz Amália
11 Cs Nóra, Lili, Csengele
12 P Izabella, Dalma
13 Sz Jenő
14 V Őrs, Ulrik
15 H Henrik, Örkény
16 K Enikő, Valtér
17 Sz Endre, Elek
18 Cs Cecília, Frigyes
19 P Emília, Alfréd
20 Sz Illés, Bátor
21 V Dániel, Daniella
22 H Mária-Magdolna
23 K Lenke
24 Sz Kinga, Kincsó
25 Cs Kristóf, Jakab
26 P Anna, Panna
27 Sz Olga, Györk, Tardos
28 V Ince, Décegy
29 H Bea, Márta, Flóra
30 K Judit, Jutta, Csala
31 Sz Oszkár

AUGUSZTUS SZEPTEMBER OKTÓBER

1 Cs Boglárka, Szerény
2 P Lehel
3 Sz Hermína, Bács
4 V Domonkos
5 H Krisztina, Zita, Kende
6 K Berta, Bettina
7 Sz Ibolya, Csiperke
8 Cs Gusztáv, Sudár
9 P Emőd
10 Sz Lőrinc, Bianka
11 V Zsuzsa, Tiborc
12 H Klára, Delinke
13 K Csongor, Ipoly
14 Sz Marcell, Őzséb
15 Cs Mária
16 P Ábrahám
17 Sz Jácint
18 V Ilona
19 H Huba
20 K Szent István, Vajk
21 Sz Sámuel, Hajna
22 Cs Menyhért, Ella
23 P Bence, Farkas
24 Sz Bertalan, Vázsoy
25 V Lajos, Koppány
26 H Endre, Rita
27 K Gáspár, Kincsó
28 Sz Ágoston, Mózes
29 Cs Beatrix, Erna
30 P Róza, Rózsa, Szalárd
31 Sz Erika, Bella

1 V Egyed, Egon
2 H Rebeka
3 K Hilda, Szende, Turzó
4 Sz Rozália
5 Cs Alpár, Lőrinc, Viktor
6 P Ida, Zakariás
7 Sz Regina, Ivor, Ugocsa
8 V Mária, Adrienn
9 H Ádám
10 K Ákos, Hunor, Mikolt
11 Sz Jácint
12 Cs Mária, Ibolya, Agárd
13 P Kornél, Csele
14 Sz Szeréna, Roxána
15 V Enikő, Melitta, Báta
16 H Edit, Pille
17 K Ludmilla, Zsófia
18 Sz Diána
19 Cs Hajnalka, Vilma
20 P Melinda, Kál
21 Sz Máté, Ilka
22 V Mór, Mór
23 H Etele, Tekla, Pöske
24 K Gellért, Zóbor
25 Sz Adorján, Kende
26 Cs Jusztina, Balassa
27 P Albert, Adalbert
28 Sz Vencel, Csoma
29 V Mihály, Uzonka
30 H Jeromos

1 K Malvin
2 Sz Petra, Imola
3 Cs Helga, Sebős
4 P Ferenc
5 Sz Atilla, Aurél
6 V Renáta, Kadosa
7 H Amália
8 K Etelka, Koppány
9 Sz Dénes
10 Cs Gedeon, Szellő
11 P Brigitta
12 Sz Miksa
13 V Kálmán, Batu
14 H Helén, Livia
15 K Teréz, Tálto
16 Sz Gál
17 Cs Hedvig, Szilamér
18 P Lukács
19 Sz Nándor, Ferdinánd
20 V Irén, Vendel, Villám
21 H Orsolya, Iringó, Zselyke
22 K Előd, Tilda
23 Sz Nenzeti ú., Gyöngyvér
24 Cs Salamon
25 P Blanka, Bianka
26 Sz Demeter, Dömötör
27 V Szabina
28 H Simon
29 K Nárcisz, Zenő
30 Sz Kolos, Vitéz
31 Cs Farkas

NOVEMBER

1 P Marianna, Itala
2 Sz Ilka, Ingrid, Turul
3 V Győző
4 H Károly, Karolina
5 K Imre
6 Sz Lénárd, Méhike
7 Cs Rezső, Rudolf, Türije
8 P Zsombor, Lehel
9 Sz Tivadar
10 V Delinke, Réka
11 H Márton, Kaplony
12 K Jónás, Aba, Csát
13 Sz Szilvia, Bulcsú
14 Cs Aliz, Berke
15 P Albert, Lipót
16 Sz Ödön
17 V Hortenzia, Gerő, Érd
18 H Jenő, Kartal
19 K Erzsébet, Zsóka
20 Sz Jolán
21 Cs Ilma, Olivér, Úz
22 P Cecília, Csilla, Nyék
23 Sz Kelemen
24 V Emma, Flóra
25 H Katalin, Csete
26 K Árpád, Virág, Kööny
27 Sz Elemér, Leonárd
28 Cs Stefánia
29 P Taksony
30 Sz András, Andor

DECEMBER

1 V Advent 1. u., Elza
2 H Aranka, Melinda
3 K Ferenc, Olivia
4 Sz Borbála, Boróka
5 Cs Vilma
6 P Miklós
7 Sz Ambrus, Ányos
8 V Advent 2. u., Mária
9 H Gyöngyi, Bojta
10 K Judit
11 Sz Árpád, Lehel
12 Cs Gabriella
13 P Luca, Otília
14 Sz Huba
15 V Advent 3. u., Detre
16 H Aletta, Etelka
17 K Lázár, Olimpia
18 Sz Ákos, Augustza
19 Cs Viola
20 P Domonkos
21 Sz Tamás
22 V Advent 4. u., Anikó
23 H Győző, Viktória
24 K Ádám, Éva
25 Sz Karácsony, Kerecsen
26 Cs Karácsony, István
27 P János
28 Sz Apor, Kamilla
29 V Tamara, Udvöske
30 H Dávid, Zoárd
31 K Szilveszter, Szittya

Kvak és a fenyőrigó

*Boldog új évet,
kis cimboráim!*

Öröm volt minden perc, amit veletek töltöttem 2018-ban, és hiszem, hogy az idén is vígan kalandozunk majd együtt, és igyekszünk megismerni, védeni a természet lakóit.

Mostani címszereplőnk megismeréséhez újból álcaruhába kellett bújnom. Ennek színe mindig az évszakhoz igazodik. A terepszínű ruhák segítenek beleolvadni a környezetbe, így kis barátaink nem érzik veszélyben magukat.

A fenyőrigó a rigófélék népes családjába tartozik.

Szeret télen csapatával a kertemben elidőzni, hisz jól tudják, hogy nálam nincsenek veszélyben, sőt mindig akad számukra egy kis csemege is.

Imádja az almát, egész nap képes falatozni. Télen szívesen fogyaszt kökényt, vadszőlőt, csipkebogyót, borókát és más magvakat. A tavasz, a nyár beköszöntével legfőbb elege a földigiliszta, a rovarok, csigák.

Vonuló madár, télire társaival délebbre repül, de ha találnak elegendő ételt nálunk, akkor a kertekben vészeli át a fagyos hónapokat.

Észak-Európa, Ázsia nagy részén fenyvesekben él, a Kárpát-medencében viszonylag ritkán fészkelő madár. A fenyőerdők közül a lucfenyő erdőség a kedvence, főleg ha mocsár is van a közelben. De találkozunk vele a kevert faállományú erdőségekben is, főleg a nyír-, éger-, tölgyfákon.

Nem zavarja őket az ember közelsége, ezért – akárcsak a feketerigók – gyakorta megfordulnak gyümölcsösökben, parkokban, kertekben.

A fenyőrigó akár 18 évet is él, védett madárfaj, pusztítása pénzbüntetéssel jár.

Úgye, milyen szép a tollazata? De nemcsak kedves, hanem hasznos is.

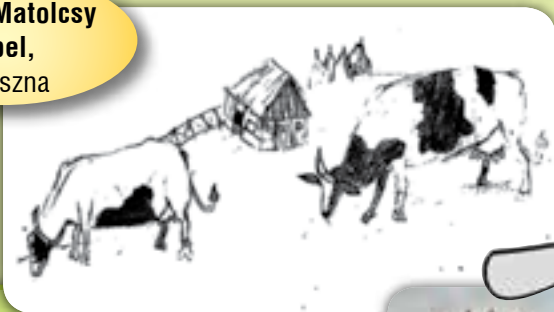
Segítsünk hát rajta! Hálás lesz, ha az etetőkbe vagy egyszerűen egy kis kosárba magvakat teszünk. Lehet, hogy egy éhes kis madár életét mentjük meg vele.

Várlak benneteket legközelebb is. BRRREKKK!!!

Írta, rajzolta, fényképezte
KOVÁCS RÉKA RHEA

Küldjétek rajzot
a természet
életéről!

Seres-Matolcsy
Ábel,
Kraszna

Ionaş Jennifer-
Amalia,
Nagyvárad

Papp Alex,
Szilágybagos

Marosi Anetta,
Olthévíz

Fodor Dávid,
Nagyvárad

Az élővilág vadászá

A vadászat nemcsak az egyik legősibb emberi mesterség. Értene hozzá a ragadozó állatok, sőt több növényfaj is. E képesség egyes fajok esetében olyan magas szintű, hogy nyugodtan nevezhetjük őket a zsákmányszerzés mestereinek. A becserkészéstől a több órás lesben állásig, a terelő- és hajtóvadásztól a csapdázásig szinte minden vadászati technikát tökélyre fejlesztettek ezek az élőlények azért, hogy életben maradjanak, táplálékukat biztosítsák.

A csapdázás mesterei

Számos élőlény furfangos csapdával ejti el zsákmányát. A csapdázás mesterei érdekes módon nem az állatok, hanem a növények. A rovaremésző növények általában olyan környezetben élnek, ahol a talajból kevés tápanyaghoz jutnak. Ezért van szükség arra, hogy igényeiket más forrásokból, állati fehérjékből pótolják.

A Thaiföld és Borneo, a Fülöp-szigetek és Malajzia területén honos kancsókák nevüket a rovarfogásra módosult, kancsószerű leveleikről kapták. A csúszós falú, mély kancsóban emésztőnedvvel kevert esővíz gyűl fel, ebbe fullad bele a csapdába esett állat. A legnagyobb méretű kancsókák képesek akár egy patkányt is elejteni.

Ragadós szorítás

A nálunk is honos kereklevelű harmatfű levele ragadós mirigyszőrökkel van tele, ezekkel képes elfogni a kisebb rovarokat. A zsákmány küzdelmé arra készteti a levelet, hogy a mozgás irányába hajoljon, s ezzel még szorosabban fogva tartsa rabját. A csapdába ejtett rovar testéből a növény kivonja a számára hasznos tápelemeket.

Ketrecbe zárva

Vénusz légycsapója. Így hívják azt a növényt, amely két módosult levelével vadászik. A levelek belsejét érzékelő szőröcskék borítják. Vöröses színükkel vonzzák a rovarokat, ám amint a gyanútlan áldozat megérint akár csak kettőt is a szőröcskék közül, a csapda rögtön működésbe lép, s a levélszáron sorakozó „fogak”

ketrecként zárulnak. Miután az emésztőnedvek megemésztették a zsákmányt, a furfangos szerkezet ismét kinyílik, és türelmesen várja következő áldozatát.

„A vadász ül hosszú, méla lesben”...

Nemcsak a vadászok ülnek órák hosszat a magaslesben: a ragadozó madarak, ölyvek, héják, karvalyok, sasok, sólymok is rendszerint a magányos fák ágaira, oszlopok tetejére vagy más kiemelkedő pontokra szállnak, ahonnan megfelelő rálátás nyílik a teljes vadászterületükre, s itt várják a zsákmány (nyúl, mezei pocok) megjelenését.

Az aknáspókfélék ezzel szemben a mélységet választották megfigyelőpontnak: földbe vájt, csapóajtóval ellátott aknájukból lesnek áldozataikra. Ha egy rovar elhalad előtte, a pók azonnal rácsap, és berántja kis üregébe.

Vadásztársulatok

Egyes állatfajok (oroszlánok, farkasok) általában csoportokba verődve vadásznak, így növelik esélyeiket. Léteznek azonban szokatlan vadásztársulások is. A prérifarkasok és borzok például gyakran indulnak közös hajtóvadászatra. Mivel mindkét állatnak hasonló ízlése van, rájöttek, hogy így nagyobb valószínűséggel jutnak táplálékhoz, mintha versengenének. A prérifarkas az áldozat kergetésében remekel, a borz viszont a föld alatti rejtékhelyére menekülő zsákmány kiásásában tud segíteni.

A vadász segítői

Az ember évezredek óta állatok segítségéhez is folyamodik vadászatai során. A sokféle fegyver és leleményes csapda ellenére is el kell ismernünk, hogy az állatok jobb képességekkel rendelkező vadászok. A ragadozó madarak (például a sólymok) vadászatra való betanítása a sztyeppe népeknél, így a magyarság körében is ismert volt. A görényt a kotorékokban élő különféle rágcsálók és a nyúl kiugratására használták régebben. Mégis a vadászkutyák (vizslák, kajtató és elhozó ebek, kopók, vérebecs, kotorékecs, agarak) váltak az ember leghűségesebb vadásztársaivá.

Sorold fel azokat a magyar kutyafajtákat, amelyeket vadászkutyaként nemesítettek ki elődeink!

**A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtesek.php**

**Év végén!
3 díjat!
sorsolunk ki**

Én iskolám,

köszönöm most neked...

(Ady Endre: Üzenet egykori iskolámba)

50 éves épületben 325 éves múlt

Te kedves udvar, meghitt, régi termek,

Te ötvenéves, drága iskola... – Tóth Árpád verse minden ünnepségen elhangzik a mezőpaniti Kádár Márton Általános Iskolában, mert 2012 óta ez iskolánk himnusza. Zenéjét az akkori zenetanár, Szilágyi Mihály szerezte.

2018. november 15-én azonban különösen csendtől, hiszen iskolánk ekkor ünnepelte 50. évfordulóját. Bár az oktatás Mezőpanitban 325 éves múltra tekint vissza, az épület, ahol napjainkban is tanulunk-tanítunk, 50 éves.

Kádár Márton, iskolánk névadója kántor-tanítóként tért vissza szülőfalujába a két világháború között oktatni, fellendíteni a kulturális és gazdasági életet.

Iskolánk 205 diákjából 97 alsó tagozatos, 108 felső tagozatra jár. A gyereklétszám csökkenése miatt már az elemibe is járnak iskolások községünk többi településéről.

A kötelező oktatáson kívül iskolánkban nagyon sokféle tevékenység zajlik. Minden alsós diák hűség-olvasója a Szivárványnak vagy a Napsugárnak, és aktív látogatója a marosvásárhelyi Ariel Báb-színháznak.

Deák János igazgató úr ügyességének és a pályázatok adta lehetőségeknek köszönhetően immár második éve zajlik díjmentesen iskolánkban a táncoktatás négy korcsoportban, heti egy alkalommal.

Játékkörünk és táncsoportjaink minden évben fellépnek a Mezőpaniti Falunapok nagyszínpadán és más rendezvényeken.

A *Lánc, lánc...* játékkör keretében Székely Emese tanító néni vezetésével 40 tanuló ismerkedik heti rendszerességgel népi gyermekjáték-kincsünkkel.

Szőcs Róbert tanító bácsi vezeti iskolánk 45 fős alsó tagozatos kórusát. Ünnepekörökhöz kötődő műsoraikkal mindig nagy sikert aratnak.

Nagy Andrea tanító néni eredményesen készíti fel negyedikeseit a versenyekre. Számos kitűnő helyezést értek már el.

Mezei Ildikó tanító néni elsős kisdiákjai is már nagyon várják, hogy a számukra szervezett versenyeken megmérettessenek.

Két helybéli tanítónk, Csiszér Anna és Székely Emese vezetésével minden tanév végén megszervezzük a KALÁKA kézművestábort, melyet a gyerekek munkáiból rendezett kiállítással zárunk.

Tanítói közösségünk a Maros megyei tanfelügyelőség megbízásából számos körzeti és megyei vetélkedőt is szervezett már. A Kis nyelvművelő, a Nagypó mesefája és legutóbb a Népi Gyermekjáték Fesztivál felejthetetlen élmény volt mindannyiunknak.

Elmondhatjuk, tanulóink vidáman, szívesen jönnek minden reggel iskolába, hiszen itt a kötelező tananyag mellett sok más területen is fejlődnek, sokféle szellemi kaland várja őket.

Összeállította Mezei Ildikó tanító néni

Levelező

Mit kívánjunk nektek az új esztendőre? Rövid órákat, hosszú szüneteket? Inkább azt, hogy örömmel tanuljatok, mert akkor rövidnek tűnnek az órák, és szinte várjátok, hogy becsengessenek.

Mi is várjuk a téli vakáció végét, hogy ismét sűrűbben írjatok Kósza-bószának.

Köszönettel soroljuk levélíróink nevét, osztályát: **Szabó Bettina**, Dózsa György; **Kovács Zsófia Vera**, Vas Ákos, Avasújváros; **Szilágyi Ákos József**, Szilágycseh; **László István Bence**, Csíkmenaság; **Harai Viktória**, Esztelnek; **Nagy Csilla**, Aranyosgyéres; **Fejér Csenge**, Zabola; **Székely Márk**, Maroskeresztúr; **Balázs Ivett**, Lengyel Noémi, **Szabó Tamás**, **Nagy Zoltán Szabolcs**, **Soós-Henzel Kata**, **Zimonyi Kriszta Adrienn**, Marosvásárhely; **Bódi Zalán**, Kolozsvár; **Tamás Krisztina**, Négyfalu; **Barabás Eszter**, **Bartalis Szidónia**, Székelyudvarhely; **Zsigó Dóra**, Sárvásár; **Darabont Kata**, Kraszna; **Sájtér Klaus**, Csíkpálfalva; **Gergely Panna**, Zetelaka; **Bohonyi Maya**, Nagykároly; **Molnár Attila**, Kápolnásfalva; **Dobos Kinga**, Csíkkozmás; a **nagykárolyi V. Lucaci Iskola IV. C**; a **nagyvárad** Szent László Líceum III. B, a Szacsvey Imre Iskola II. B, III. J, a D. Cantemir Iskola IV. D; a **szatmárnémeti M. Eliade Iskola III. D**; a **sepsiszentgyörgyi Váradi József Iskola IV. E**; a **marosvásárhelyi Dacia Iskola III. D**, a T. Vladimirescu Iskola III. D, a G. Coşbuc Iskola IV. B, a R. Guga Iskola III. C, a L. Rebreanu Iskola III. E, IV. G, IV. H, a Református Kollégium IV., a Bolyai Farkas Líceum II. osztálya; a **nyárádszeredai IV. B**; a **kendi III.**, az **árpádi IV.**; a **szalárdi IV. B**; a **nagyszalontai III. B**; a **négyfalusi III.**; a **kézdiszentkeresztii II., IV.**; az **olthévízi III.**; a **zabolai IV. B**; a **búzásbesenyői III. B**; a **kápolnásfalvi IV. A**; a **szamosújvári IV.**; a **hármásfalusi IV.**; az **ozsdolai IV. B** osztály.

● Budapesten a Várkert Bazárban készült ez a fénykép. **Csíkfalvi** olvasóink itt mutatták be *A leánydombok* című rege színpadi változatát **Balogh Tünde** tanítónő, igazgató és **Marton Erzsébet** óvónő vezetésével.

● A **belényesi** kisdíákkal **Pánti Anna**, a Budapesti Opera nagykövete osztott meg néhány szakmai titkot, és hívta meg őket egy előadásra – tudtuk meg **Krammer Teréz** és **Halász Mónika** tanító nénik leveléből.

Tél hava, január

Máthé Delinke
ákosfalvi osztálya

András Mónika
lövetei osztályának
hóemberei

Bunău Irén osztálya
küldte Árpádról

Finna Enikő tordai
kisdíákjai

Nagy Andrea
tanítványai
Mezőpanitból

Szilágyi-Székely
Melinda magyar-
lapádi tanítványai

Benedek Mihály, Székely Edit
kisdíákja a négyfalusi Zajzoni
Rab István Líceumból

Kőrösi Mária
szalárdi osztálya

Rejtvénypályázat

A természet közelében élő elődeink megfigyeléseikre, tapasztalataikra hagyatkoztak a várható időjárást, a termést illetően. A januári rejtvénypályázat megfejtése is egy ilyen népi megfigyelés.

A Rejtvénykirály

Év végén!
5 díjat!
sorsolunk ki

VÍZSZINTES

1. A megfejtés első része
8. Megtörtént dolog
9. Kolozsvár része!
11. Zene mássalhangzói
12. Lakodalom
14. Ezen a napon
15. Félrevezetés (KAMU)
16. Folyó Németországban
18. Részben kiloccsan!
20. Forma
22. Nem fel
23. Ráakad, lel
25. Állóvíz
26. Benedek ..., nagy mesemondónk
27. Sír..., sírhely

FÜGGŐLEGES

1. Hajas Elek monogramja
2. Gyümölcsöt szárít
3. Kést élez
4. Ilyen lap van a vendéglőben
5. Patás állat
6. Vizsga előtt teszi a diák
7. Étlen kész!
10. A megfejtés folytatása
12. Lapozni kezd!

13. Amelyek

14. A megfejtés befejező része

15. Közös munka (KALÁKA)

17. Mamlasz, átverhető egyén

19. Fejetlen kolonc!

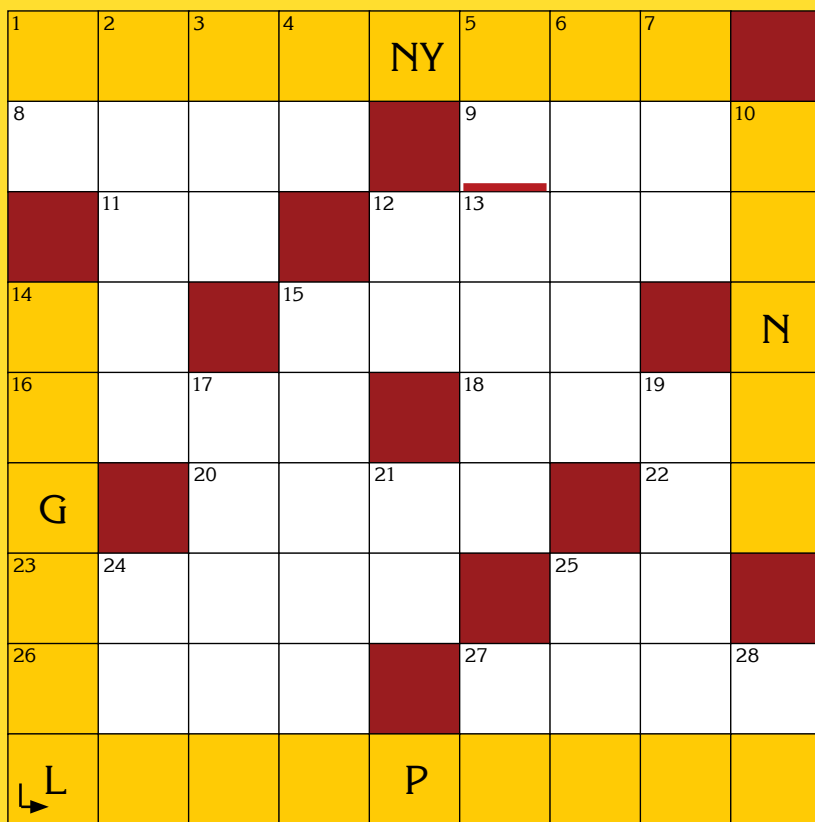
21. Antal Lili monogramja

24. Török fiúnév

25. Tanulni kezd!

27. Házi, de csak a szélein!

28. Magad

VAJNÁR ILONA rejtvénye

A pályázati feladat megfejtését honlapunkon közöljük:

www.napsugar.ro/megfejtesek.php

3

2

3

2

1

2

Vajon melyik a hóember, és melyik ...?

Mi az anyuka kérdésének utolsó szava? Olvasd össze a betűket – minden szóból a megfelelő számút.

Találd ki!

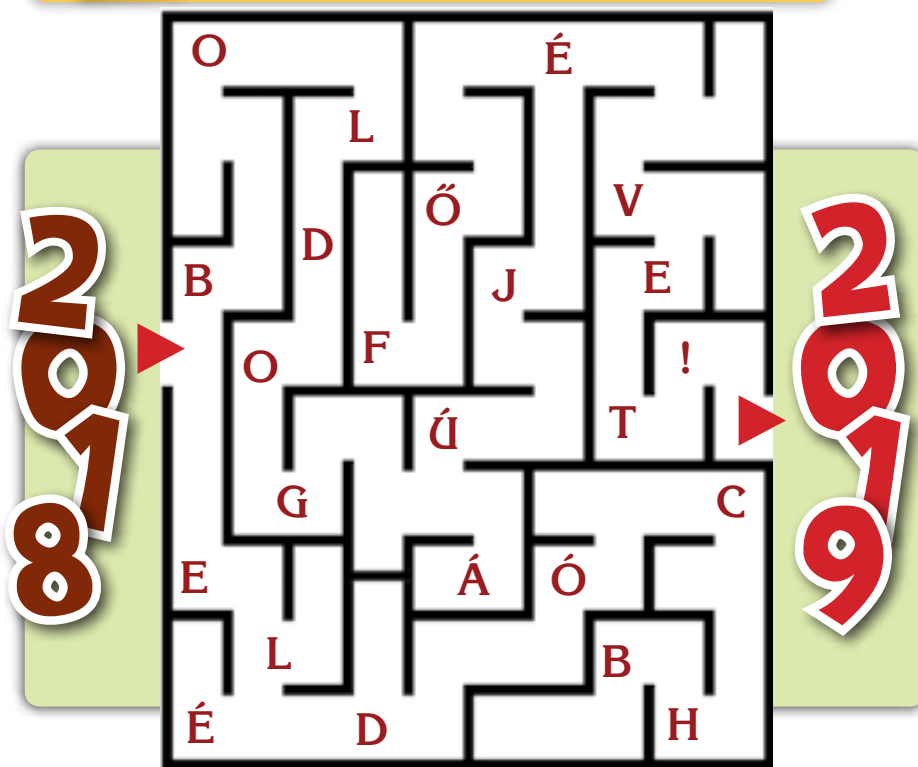
1

Milyen színűre festettük a hódeszkás pontos árnyékát?

2

Szilveszteri labirintus. Ha megtalálod az óévől az újévbe vezető utat, kiolvashatod a kívánságunkat.

Decemberi megfejtések

1. Csillagszóró
2. Mézeskalács
3. Ajándék

4.

ZIMANKÓ
Könczey Elemér
karikatúrája

– Anya, ma melyik pulcsimat vegyem fel?

– Az összeset!

...

– Apa, hideg van!

– Hát állj a sarokba.

– Miért?

– Mert ott 90 fok van.

...

– Miért viszed a poros szőnyeget az erkélyre?

– Hogy kirázza a hideg!

...

– Ki az abszolút magas?

– Akinek, ha a hátán végigfut a hideg, kétszer is megáll pihenni...

...

Mikor van abszolút hideg?

– Amikor a disznóbőr kesztyű is libabőrös lesz.

– Amikor az embernek az ajkára fagy a mosoly.

– Amikor a zsebtolvaj is a saját zsebében tartja a kezét.

– Amikor a műfogsor is vacog a pohárban.

– Amikor a hóemberek tábornözet gyűjtanak.

– Amikor a családfát is eltüzelik.

Mit gondol...

a kutya és a cica? A legtréfásabb ötleteket közöljük.

Mit gondol a szarvas?

Az októberi képünkhöz érkezett ötletekből:

- Letojt egy madár? Az szerencsét jelent!
- Struccpolitika: jól elbújtam, nem találotok meg!
- Szép a parókám? Indulhatok a bálba.
- Mi ez: szarvasagancs vagy kopasz fenyőág?
- Ha-a-pci! Bosszantja az orrom ez a kusza bokréta!
- Rakjál fészket az erdőbe, annak is a közepébe, de ne az én agancsomra!
- Beálltam kommandósnak. Terepmintás ruhámban senki nem lát meg, de sajnos én sem látok semmit.
- Ki oltotta el a lámpát?
- Álca és ebéd is egyben.

– Eléggé beleolvadtam a környezetembe?

– Ma valahogy mindent vidám zöldnek látok.

– Menyasszonyi fátyol a fejemre kerül...

– A legújabb párizsi divat: többfunkciós sapka, korona, paróka és napszemüveg.

– Szarvas 2000! A legújabb fűnyíró: nem szennyezi a környezetet, nem zajos. Ha most rendeli meg, egy szarvasborjút is kap hozzá ajándékba!

Balogh Zsófia, Marosvásárhely; Szövérfi Réka, Szabó Szilárd, Seprőd; Tănase Evelin, Dês; Szegedi Anita, Ivó; Szász Barbara, Zabola; Riedl-Kovács Csenge, Szatmárnémeti; Csergő Péter Barna, Gyergyószentmiklós; a marosvásárhelyi L. Rebreanu Iskola III. E és G osztálya; a maroskeresztúri IV. B; a szilágybagosi IV. B; a lövétei III., IV. osztály

Szólj, szám!

1. Tömörség. Hány egybetűs magyar szó van? Keressétek meg, és foglaljátok egy-egy rövid mondatba mindeniket!

2. A leghosszabb magyar szókégyó 65 betűből áll. Kiejteni és értelmezni is alig lehet: **töredezettségmentesítőtlenítettethetlenségtelelítőtlendkedhetnétek.**

Összetett szó, két túltoldalékolt szóból áll. Melyik a két szótő?

3. Kificamodott a nyelvérzékünk. Manapság sokan így fokozzák mondanivalójuk erejét: **borzasztóan szép, szörnyen érdekes, rettentően finom.** Írjátok át a kifejezéseket: a jót pozitív tartalmú szóval, a rosszat negatívval párosítsátok.

Év végén!
3 díjat!
sorsolunk ki

A megfejtéseket honlapunkon közöljük:
www.napsugar.ro/megfejtések.php

Szó-móka

– Hogy hívják a világtalan ősmagyar vezért?

– Vak Ond.

...

– Hogy hívják a távolkeleti járművet?

– Bambusz.

...

– Mi van, ha két matematikus veszekszik?

– Négyzeteltérés.

...

– Mi zajlik a makacs vitázók között?

– Rögeszmecsere.

Maszat Művész és a hóemberek

Biztosan neked is gyakran gondot okoz a téli tájképek megfestése. Hogyan ábrázolhatnánk fehér lapon a fehérén csillogó havat, hogy hiteles és befejezett legyen a kép? Legtöbbször üresen maradt a háttér, de a kép előtere is sokáig gondot okozott.

Képzeljünk el egy hóembert havas környezetben, ahol minden világos, fényes és hideg színű. A kék színek rengeteg árnyalatával dolgozhatunk, de érdemes a lila és türkiz színekkel is játszani. Ha kevés meleg sárgát, narancsot vagy vöröset is használunk, még vidámabb lesz a hóemberünk.

Ahhoz, hogy kontrasztos legyen a munkánk, érdemes keretet is festeni, mintha egy szobából, egy ablakból néznénk a kinti havas tájra.

Próbáljátok ki ti is bátran!

MURÁDIN LOVÁSZ NOÉMI

Tökölyi Viktória,
Szűcs Dorottya Zsanett
és Ángya-Sipos Stefánia
szilágyssomlyói olvasóink
munkái

Várom vidám,
színes
hóembereiteket!

Év végén!
3 díjat!
sorsolunk ki

Tomos Tünde képzőművész, illusztrátor,
bábkészítő 15 éve lapunk munkatársa.

Amikor akkora lehettem, mint most a kicsi fiam, délutánonként nagyapámmal mindig rajzoltunk. Az öreg kőműves volt, de szabad idejében sokat rajzolt, tőle örökölhettem ezt a firkálnivaló kedvet. Egy zimankós téli délután pár vonalból minden családtagomról portrét készítettem. Egyik viccesebbre sikerült, mint a másik, de a legmulságosabb a családi csoportkép volt: a kerek fejeket egymás mellé kanyarintottam, és széles mosolyunk egy vonalra került, olyanok voltunk, mint valami zsinórra fűzött gyöngyszemek. Nagy sikere volt egyedi alkotásomnak. Akkortól mindenkinek azt mondtam, hogy ha nagy leszek, rajzoló leszek. Talán azért is, mert édesanyám műszaki rajzoló volt, és én sokáig azt hittem, hogy embereket, cicákat, virágokat rajzol – „műszakisan”. De amikor rájöttem, hogy csak unalmas egyenes vonalakat húz, már késő volt: a bennem rejlő, rajzolni vágyó vírus hatalmába kerített, és azóta is szüntelenül firkálok, mázolólok, gyurmázok, ha kell, szabok, varrok is. Az az érzés, ami akkor hajtott, hogy újabb és újabb dolgokat alkossak, most is teljes gőzzel hajjt.

Irkafirka

Itt a tél, jön a hó,
szánkózni, jaj, de jó.
Fut a szél, jön a szél,
süt a téli napsütés.
Jaj, de jó, hull a hó,
jöhet a szánkó,
csúszik a szánkó.

Lőrincz Anita,
Kápolnásfalu

Deli Denisa,
Szilagybagos

Sánta Maya Andrea,
Szilagyceh

Készül már a hóember,
sárgarépa az orra,
szén a szeme,
szép a mosolya.
Csak minket vár,
mikor építjük meg
az új barátját?

Dobos Mária,
Csíkkozmás

Hull a hó, porozó,
ág hegyén csillogó,
fut a szán, halihó,
itt a tél, jaj, de jó!
Domboldalon Peti áll,
a gyerekek hangja száll.
Repül már a hógolyó,
hócsatázni volna jó!

Tomsa Enikő
málnásfürdői osztálya

Molnár Klementina,
Kápolnásfalu

Lámpa, lámpa,
kicsi lámpa,
mások félnek
a sötétben,
de te világítasz
és fénylesz.
Lámpa, lámpa,
kicsi lámpa.

Benedek Melánia,
Kápolnásfalu

Kovács Júlia,
Torda

Januári jégvirág,
Februári havas ág,
Márciusban teli a fészek,
Áprilisban tulipán után nézek.

Májusban színes virágok,
Júniusban strandolok.
Júliusban búzát aratok,
Augusztusban kirándulok.

Szeptemberi iskolások,
Októberi sárga lombok,
Novemberben a házban ülünk,
Decemberrel a végére érünk.

Boros Bianca,
Nagykároly

Ivankov Lilla,
Szakáll Hargita,
Szabadka

Szeretnék nap lenni,
mely a földet melegíti.
Szél is lennék,
mely a fűtyszót repíti.
Kéz lennék, mely átölel,
és simogatja az arcot,
vagy kis virág,
mely illatával
örömet hordoz.

Murvai Johanna,
Szatmárnémeti

Hó, hó, fehér hó!
Havat gyúrni, jaj, de jó!
Gurítunk egy hógolyót,
S felállítjuk Hó-apót.

Sárgarépa lett az orra,
Gombokból a szeme-szája,
Kalapja egy lyukas fazék,
S törött seprűből a kezét.

Sós Alesia Vivien,
Marosvásárhely

Mureşan Krisztina,
Dés

Fehér minden körülöttem,
Az ereszekon jégcsapok.
Csúszkálni, szánkózni jöttem,
A táj ura most én vagyok!

Majd benépesül itt minden,
Még tű sem férne el talán.
És ha vizes a csizmám, ingem,
Meleg szobával vár anyukám.

Milyen jó gyerekek lenni,
S olyan édes a téli álom.
Tanulni, játszani – ennyi,
A gond a felnőttekre szálljon!
Szabó Beáta, Seprőd

Kerekes Beáta,
Torja

Én nekifogtam főzni,
odakészítettem
a fasírtot sütni,
sűrögtem-forogtam.

Apu is jött segíteni,
a tányért elmosni,
ő is sürgött-forgott,
de nagyon bosszantott.

Korpa József Balázs,
Nyárádszereda

Somogyi Anna,
Kraszna

Ősz múlt, lehulltak
a falevelek,
bánat hajtja tovább
az egereket.
Jött a tél, lehulltak
az első hópelyhek,
örömök tolják el
a bánatokat.

A gyerekek
vígán játszanak,
hógolyóznak,
hóembert építenek,
és még sok más.
Sántha Dorottya Arika,
Szászfalu

György Dalma,
Gyergyószentmiklós

Címlap:

**GUBA-KEREKES
ZSUZSA**

NAPSUGÁR, gyermekirodalmi lap. Kiadja a NAPSUGÁR Kft.
Főszerkesztő: ZSIGMOND EMESE. Képszerkesztő: MÜLLER KATI. Lapterv: Könczey Elemér.
Honlapszerkesztő, nyomdai előkészítés: Komáromy László. Műszaki szerkesztő: Várdai Éva.
Megrendelhető a szerkesztőség címén: 400462 Cluj, Bld. C. Brâncuşi nr. 202. ap. 101.
E-mail: naps.sziv@napsugar.ro. www.napsugar.ro. Telefon/Fax: 0264/418001
A lapok árát a következő bankszámlákra várjuk: Cont IBAN: O45RNCB0106026602080001
B.C.R., CLUJ vagy RO70BTRL01301202P90961XX S.C. NAPSUGÁR- EDITURA S.R.L.
CUI: 210622. Készült a kolozsvári TypoOffset Kft. nyomdájában. ISSN 1221-7751

KÓSZABÓCSA üzenetei

**Olvass,
és küldj
rajzot róla!**

Mag Ottília lövétei harmadikosai ettől a tanévtől hetente egyszer úszni járnak a szentegyházi hévizes medencébe. Sport és játék, de lehet, hogy leendő úszóbajnok is fickándozik köztük.

**Sportolj,
és küldj fényképet
magadról!**

Bauer Mátyás, szatmárnémeti olvasónk Mátyás-meséket olvasott és illusztrált.

**Boldog, dolgos
új esztendőt
kívánunk minden
barátunknak!**

Nagy Jázmin Kovács Éva diákja a szatmárnémeti M. Eliade Iskolában. Jó mesemondó és szavaló, de a vívást is szereti. Edzője Nagy Lehel.

**Küldj
képet
osztályodról!**

Lukács Andrea tanítónő osztálya a csíkszeredai Nagy István Művészeti Líceumból kétnapos kiránduláson mélyítette el történelmi ismereteit. Ópusztaszeren a Feszty-körkép, az iskolatörténeti kiállítás, Vajdahunyadon a vár jelentett életre szóló élményt a gyermekeknek.

Dobrai olvasóink a Napsugár-bélyeggyűjteményükkel ingyenes belépőt nyertek a marosvásárhelyi állatkertbe. Makri Mónika tanító néni fényképen örökítette meg sugárzó örömeiket.

Mesterségem címe:
ASZTALOS

E lapszám támogatói:

nka
Nemzeti Kulturális Alap

Készült
a Magyar Kormány
támogatásával

MINISZTERELNÖKSÉG
NEMZETPOLITIKAI ÁLLAMTITKARSÁG

BETHLEN GÁBOR
ALAP

RMDSZ
COMMUNITAS
ALAPITVÁNY

Vágjátok ki a bélyeget, és ragasszátok nevetek mellé az osztály közös gyűjtőlapjára.
Légy asztalos, ács, fafaragó! – biztatott Kószabósza a 2011. márciusi Napsugárban: https://www.napsugar.ro/pdf/koszabosza/mester/kb_fafarago.pdf

Ára 4 lej, 400 Ft

